

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОПЕРАТИВНО-СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ У ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ

Василинчук В.І., доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України.

Нами в процесі дослідження було проаналізовано ряд проблемних питань які перешкоджають успішній оперативно-розшуковій протидії злочинам і запропоновані шляхи їх удосконалення.

Потребує вирішення проблема заниження сум матеріальних збитків під час кваліфікації тяжкості викритого правопорушення при відкритті кримінального провадження що позбавляє можливості слідчих надавати доручення оперативним підрозділам на проведення негласних слідчих (розшукових) дій по тяжких та особливо-тяжких злочинах, які на початковому етапі були кваліфіковані як нетяжкі. Саме у збільшенні доручень слідчих на проведення НСРД у рамках вже відкритих кримінальних проваджень ми бачимо підвищення якості взаємодії слідчих та оперативних працівників, і посилення оперативних можливостей у допомозі слідству.

Було б доцільним, якби критерії оцінки роботи слідчого і оперативного працівника знаходилися в одній площині, а саме запитувати необхідно з оперативних працівників і слідчих однаково про роботу по затриманню і арешту осіб, відшкодуванню збитків і так далі.

Потребує запровадження нових підходів до інформаційно-аналітичного забезпечення протидії злочинам, а саме створення власних систем економічного аналізу та аналізу ризиків.

Так, відповідно до пункту 3 статті 25 Закону України «Про Національну поліцію», до повноважень поліції входить здійснення інформаційно-пошукової та інформаційно-аналітичної роботи. [1].

На підставі вивчення матеріалів практики визначено, що усю роботу з інформаційно – аналітичного забезпечення, яка проводиться

оперативними підрозділами з оперативно-розшукової протидії злочинам можна поділити на декілька етапів: Перший – збирання необхідної інформації; Другий – це облік, систематизація, розподіл інформації, що надходить; Третій – це накопичення інформації, яке здійснюють оперативні працівники шляхом поступового її збільшення; Четвертий – аналіз інформації який дозволяє зробити висновки не лише про кількісну сторону порушення законодавства, але й про конкретні види й характер правопорушень. На підставі аналізу робляться висновки про динаміку, тенденції правопорушень і висловлюються пропозиції, спрямовані на їх усунення; П'ятий – збереження інформації; Шостий – пошук необхідної Інформації та передача її для використання в роботі.

Необхідно передбачити об'єднання інформаційних ресурсів усіх Міністерств та відомств у єдиний інформаційно-аналітичний комплекс із використанням сучасних інформаційних технологій, комп'ютерного та телекомунікаційного обладнання для забезпечення оперативно-службової діяльності оперативних підрозділів, зміцнення їх спроможності до протидії злочинності.

Окрім того, потребує вжиття заходів щодо організації підготовки «офіцерів-аналітиків», їх підбору та кадрового супроводу.

Доцільно активно використовувати можливості представників громадськості, осіб які конфіденційно співробітничать з правоохоронними органами у відповідності до вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» [2] та ст. 275 КПК України [3].

Особливу увагу доцільно звернути на систему заохочень – де, наприклад, особи які сприяють викриттю кримінальних правопорушень можуть отримувати частину відновлених коштів або штрафів, накладених в результаті викриття.

Для покращення оперативно-розшукової протидії злочинам необхідно покращення нормативно-правового регулювання діяльності оперативних підрозділів, належної організації роботи з протидії злочинам, а також професійного кадрового забезпечення оперативних підрозділів.

Список використаних джерел:

1. Про національну поліцію : Закон України від 02 лип. 2015 р., № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://portal.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>.

2. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.

3. Кримінальним процесуальним кодексом України. Закон України від 13 квітня 2012 року № 4652-VI „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України” станом на 01 червня 2012 року: (Відповідає офіц. текстові) – К.: Алерта, 2012. – 304 с.